

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 JOZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
 SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENCŐ
 EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLER
 VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . . 20 FILLER

A kormányzó újévi beszéde

Régi bevett szokás, hogy új év napján a külhatalmak Magyarországon akreditált képviselői tisztelgés okából megjelennek az államfő előtt. A beköszöntött újév alkalmával Orsenigo Cesare pápai nuncius vezetése alatt összegyűlt a diplomáciai testület, melynek nevében a nuncius francia nyelven üdvözölte a kormányzót. Beszédében Isten áldását kérte a nemzet munkájára.

A kormányzó meleg szavakban mondott köszönetet az üdvözlésért és válaszában erősen hangsúlyozta, hogy a magyar nép azzal a szilárd akarattal lép az új évbe, hogy kártartan folytatja munkáját, melyet az előbbieken megkezdett. Itt hivatkozott a nemzet áldozatkésziségre, mint amelynek köszönhető, hogy a nemzeti aspiráció megvalósításának megalapozása körül máris jelentékeny eredményeket értünk el. Kijelentette azután, hogy az újjáépítési munka csak a béke és a népek kölcsönös bizalmának és együttműködésének nyugodt légkörében járhat sikerrel. A béke fenntartását a magyar kormány ezután is egyik legfontosabb feladatának fogja tekinteni és minden erejével azon lesz, hogy Magyarországot és a külföldi hatalmak között a jó egyetértés kötelekei egyre szorosabbá váljanak.

Amidőn a kormányzó beszéd tisztán és világosan megjelölte a magyar politikának vezérgondolatait, valóban olyanokra mutatott rá, amelyek teljesen megegyeznek a magyar nép lelkiületével és benső kívánságaival. Mert amint nincs ez ország területén egyetlenegy magyar sem, aki mély fájdalommal és még mélyebb vágyakozással gondolna és ne ápolna lelkének legbensőbb mélyében a történelmi Magyarország sorsára rekonstrukció gondolatát, azonképen egy sincs aki, ha komolyan gondolkodik, be ne látja, hogy ez a béke által biztosított köznyugalom nélkül el nem érhető. Nagy akciók után, mint amilyenekbe belesodrattunk, erőgyűjtés éveinek kell következnie, mert az erőgyűjtés egyetlen eszköze a megfeszített polgári munka. Valamint az egyes ember, úgy a nemzet sem teljesíthet fokozott erőgyűjtő munkát, ha abban belső izgalmak és lelki villongások akadályozzák.

Amidőn pedig a kormányzó legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a magyar áldozatkésziségről, megelégedve konstatálhatjuk, hogy a legmagasabb helyen jól ismerik mindazokat a nehézségeket, melyek fel a nemzet egyes tagjainak megküzdésiük kell s így biztosra vehetjük, hogy annak fokozottabb mértéke csak addig az időpontig és addig a határig lesz igénybevéve, míg arra a nemzet érkei szem-

pontjából kétségtelenül nagy szükség van. A feladatok java részén mégis csak túl vagyunk már s így nagyobb bizalommal tekinthetünk az ügyész Wolff ellen emelt. Az ügyész szerint a rend megbontása, a köztársaság elleni szövetkezés stb. törvény alapján tartóztatandó le Wolff. A jelvényviselés ilyen bűnnek nem minősíthető, de hetek, sőt hónapok telhetnek el, míg a törvényszéki tárgyalást kifizik.

A csehek Wolff Zoltán debreceni gimnáziumi tanulót Csapon letartóztatták, mert trianoni jelvényt viselt

Prága, jan. 3. A „Bohémia” részleteket közöl Wolff Zoltánnak, a debreceni 17 éves gimnáziumi tanuló letartóztatásáról, aki a karácsonyi ünnepek alkalmából Gölnitz bányán élő szülőihez akart utazni és Csapon letartóztatták. Wolff letartóztatásának oka a trianoni jelvény volt, amelyet télikabátja alatt hordott. A jelvényviselés nem mi-

nősíthető olyan bűnnek, mint amit az ügyész Wolff ellen emelt. Az ügyész szerint a rend megbontása, a köztársaság elleni szövetkezés stb. törvény alapján tartóztatandó le Wolff. A jelvényviselés ilyen bűnnek nem minősíthető, de hetek, sőt hónapok telhetnek el, míg a törvényszéki tárgyalást kifizik.

Vass József miniszter ünnepélyesen beiktatta az új Munkásbiztosító elnökét és tisztviselőit

„Ez az intézet a munkásságnak az intézménye”

Budapest, jan. 3. Dr. Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter kedden délután beiktatta az ünnepélyes keretek között hivatalába Huszár Károly volt miniszterelnököt, az Országos Munkásbiztosító Intézet elnökét, valamint az elnökség tagjait. A beiktatás az intézet főmei-uti székházának tanácstermében történt. Itt gyülekeztek össze az elnökség tagjai és igazgatói.

Vass József népjóléti minisztert, aki Dr. Imre államtitkár kíséretében érkezett, a tisztviselőkar nevében Rodély János vezérigazgató üdvözölte, arra kérve őt, hogy azt a szeretetet, amelyet mindenkor tanúsított az intézmény iránt, a jövőben is őrizze meg.

Mintán felolvasták Huszár Károlynak az intézet elnökévé történő kinevezéséről szóló iratot, — dr. Vass József népjóléti miniszter üdvözölte az intézet új elnökét:

— Magam is úgy érzem, hogy az ünnepi hangulat támadt lelkemben amikor a kormányzó elhatározásából beiktatom hivatalába az intézmény új elnökét, elnöksége tagjait, és egész tisztviselőkarát. Kszöntöm az intézményt új életformájában való elindulásakor. Magyarország társadalmi értelemben vett legnagyobb intézményének sorsáról van szó. Az intézmény eredetében munkáslelekből sarjadzott, ezt nem szabad elfelejteni sohasem. Az első gondolat, amely a munkásság lelkéből fakadt, a maga elgondolásában nem lett volna alkalmas arra, hogy ilyen hatalmas kereteket tudjon önmagának teremteni, de azért nem szabad erről az első gondolatról elfelejteni, — mert rendkívül nagy jelentősége van különösen an-

nak megállapításánál, hogy ez az intézet a munkának az intézménye. — A munka tulajdonképpen a munkaadót és a munkást is jelenti. Ha tehát munkáslelekből fakadt az első gondolat, a magyar munkának szociális otthona ez az intézmény, — ugy ebből az következik, hogy azok, akik az intézetet vezetik, e gondolatot nem téveszthetik szem elől sohasem. Ez az intézmény a munkásság szociálpolitikai vagyionainak, érdekeinek, kívánságainak és munkássága iránti szeretetünknek otthona.

A miniszter ezután méltatta Huszár Károlynak és mindazoknak az érdemeit, akik a reform végrehajtásában részt vettek.

HUSZÁR KÁROLY
 SZÉKFOGLALÓJA.

Utána Huszár Károly mondott köszönetet a népjóléti miniszter szavaiért, majd megtartotta székfoglalóját:

— A magam, elnöktársaim és az egész tisztikar nevében hálással köszönöm — mondta — a népjóléti miniszter ur kitüntető szavait és ígérem, hogy a magyar kormány által most reám bízott érdekeknek hűséges sáfárja leszek. A munkásságnak minden jogos igényét 100 százalék erejéig kívánom teljesíteni és kielégíteni. Ettől várom, hogy minden nyugtalankodás, minden animozitás és minden bizalmatlanság megszűnjék, hogy erre az intézményre büszkén mutathasson rá nemesak a magyar kormány, hanem a legszegényebb munkás és munkásasszony is. Remélem sikerül ennek az intézménynek nemzetközi relációkban is elismerést

szerezni és ehhez a munkához isten áldását és tisztviselő társaim segítségét kérem. Ebben a munkában mindannyian egyek leszünk. Remélem, hogy ebből a magyar népre áldás fog szakadni.

— Kérem szóval fordulok a munkássághoz, de a munkaadókhoz is. Tegyük lehetővé a természettől adott ellentétek kiegyenlítését. Ez az intézmény a szegény néptömegek filéireiből alakult. A munkásság az önszegélyezés útján akar magának jóléti intézményt teremteni. Hálával gondolok az alapító munkásokra. Igaz, jöttek keserves napok a nemzet életében, amikor orkán vert végig a világon, itt is beszakított ablakokat... De most nem akarok sebeket fakasztani. Szemünket most már a nemzet jövőjébe vessük. Ebben a pillanatban az állam új bázist teremtett ennek az intézménynek. Az élet fogja megmutatni, hogy helyes ez a forma. Egyetlen vágyam az, hogy a munkásság azt érezze, azt vallja, hogy ez az intézmény most már csak a munkásoké.

Huszár Károly székfoglalója — után Rodély János kormányfőtanácsos, az Országos Munkásbiztosító Intézet vezérigazgatója a tisztviselőkar odaadó és hűséges támogatását ajánlotta fel az elnöknek.

A MUNKASBIZTOSÍTÓ
 VAGYONA

Rodély János visszaemlékezett az intézmény multjára a forradalom utáni nehéz napjaira.

— Ha visszatekintünk a multra és az intézmény anyagi erejére és kezdetére — ugymond és szembeállítjuk ma az intézmények egész sorát, megállapíthatjuk, hogy az intézmények ma több mint 1500 ágygyal rendelkeznek, ezenkívül óriási felszereléssel, fogászati ambulanciával. Le kell szögeznünk, hogy ez kb. 50—60 millió pengő vagyon értékét képvisel. Van az intézetnek ezenkívül 15 millió pengő tartalék-alapja, nemesak papíron, de el is van helyezve. Megállapíthatjuk, hogy az intézmények 16 millió pengő értékű vagyონrésze van ingatlanban, felszerelésekben. Hozzátehetjük még a magunk részéről, hogy igyekeztünk tisztességesen és becsületesen sáfárkodni. A mai nappal a magyar munkásbiztosításnak egy korszakát zárjuk le és átadjuk azt Nagyméltóságod kezébe.

Miniszterek szabadságon

Budapest, jan. 3. A kormányzó, a miniszterelnök előterjesztésére, december hó 24-én kelt elhatározásával Hermann Miksa kereskedelmi miniszternek, december hó 25-től, január hó 8-ig és Walkó Lajos külügyminiszternek, január hó 2-től, 15-ig szabadságot engedélyezett. Ennek tartamára a külügyminisztérium vezetésével a miniszterelnököt, a kereskedelmi minisztérium ideiglenes vezetésével pedig Bud. pénzügyminisztert bízta meg.

Kemény hideg van, de enyhébb időt jósolnak

Pozsonynál két méteres jég van a Dunán

Egyelőre még változatlanul tart a hideg időjárás, azonban havazás és szélviharok nélkül. Középeurópában 5 fokkal a fagyponthoz alott van átlag, sőt Magyarországon és a Balkánon kulminált kedden reggel a hideg, mert például Tarcalon reggel 7 órakor 21 fokos gyilkos hidegre ébredtek az emberek. Debrecenben és Kecskeméten 15, Szegeden 16 fokot mutatott a hőmérő a fagyponthoz alott. Aránylag enyhébb volt az idő Sopronban, Szombathelyen és Keszthelyen 10 és Pécsen 11 fokos hideggel.

Németországban sok helyen 10 fokos hideget jeleztek ma reggel, de már a Balkánon sokkal erősebb a fagy, mert például Olgrad és a dunamenti Orebovia állomásokról 16 fokos hideget jelentettek. Érdekesebb, hogy még a Balkánon ilyen kegyetlen hideg tombol, addig a norvég partokon, valószínűleg a Golf áramlat behatása következtében nincs fagy. A Norvégia déli részén fekvő Lister állomásról jelzik, hogy ott fagyponthoz alott áll a hőmérséklet, sőt észak felé növekszik a meleg s a meglehetősen északi fekvésű Röst állomásról 5 fokos meleget jelentettek. De enyhe a tél Angliában is, amely ma szintén fagymentes, sőt a nyugati partokon, Írországban 5-8 fokos melegtől jött ma hír. A nyugateurópai enyhe időjárás, amely Franciaországban már napok óta tart, minden valószínűség szerint a közeli napokban hozzánk is elér. Erre enged következtetni, hogy ma Olaszországból is derült és enyhe időről számolnak be a jelentések. Bár Romániában 1 fokkal a fagyponthoz alott áll még a hőmérséklet. Livornóból már 3. Nápolyból 5. Tarentóból 7. Szardíniából 9. Palermóból 10. Mesinából 11 és Maltáról 13 fokos melegtől adnak számot.

IDŐJÓSLÁS.

A Meteorológiai Intézet jelenti: Európa nyugati részén az időjárás helyzetben átalakulás készül. Az atlanti óceán felől magas légnyomás közeledik, amely Franciaországba és Angliába már enyhülést hozott. Az északnyugati depresszió a Svájc felé vonulva, a Skan dináv felszínen hozott enyhébb nyugati légáramlást. Az északi térségben másodlagos minimum fejlődött, amely Németország időjárására lesz befolyással. A régi maximum délkelet felé fog lassan elvonulni a területén uralkodó, rendkívül hideg, kontinentális levegővel együtt. Hazánkban a fagy mindenütt meghaladta a -10 fokot. Szegeden -20. Turkevén -21 fok Celsiusra szállt le a hőmérséklet. Egyes helyeken a hőmérséklet még nappal sem emelkedett -10 fok fölé.

Időprognózis: Növekvő felhőzet, és csapadékhajlammal lassú enyhülés.

FARKASCSDÁK BEMERESZKEDNEK A HEVÉSMEGYEI FALVAKBA.

Eger, január 3. A solymosi erdőben nemrégiben farkascsdával találkozott a vadászok, most pedig Nagybátány és Mátraverebély környékén mutatkoznak farkasok, sőt a tanyák és falvak környékére is bemerészkednek.

NEGYVEN EMBER MEGFAGYOTT AMERIKÁBAN.

New York, jan. 3. Amerikában most fagyos idő lépett fel. A nyugati part közelében 4-5 láb magas hó esett. A fagy halottainak számát negyvenre becsülik.

KÉT METERES JÉG A DUNÁN.

Pozsony, január 2. Oroszvártól Varjasig a Duna a múlt hét utolsó melegebb napjain sem tudott megindulni. Tegnap Passau felől újabb nagy jégrétegek közeledtek Pozsony felé. Vasárnap a jégzajlás erősen fokozódott és Szilveszter éjszakáján a Duna ismét teljesen befagyott.

A Passau felől jövő jégrétegek ugyanis megrekedtek abban a mintegy 18 kilométeres jégzátonyban, amelynek a „Sazava” gőzös még mindig foglya; az újból beállt erős fagy következtében a Duna Pozsonytól mintegy 22 kilométer hosszúságban, egészen Varjasig ismét befagyott teljesen.

Ezzel aztán nemcsak a Sazava gőzös, hanem a pozsonyi kikötőben rekedt valamennyi uszály és gőzös sorsa is meg van pecsételve. Az állandó fagy következtében ugyanis a jégréteg egyre vastagodik s a XI. raktárnál a jég már is két méternyi vastagságot ért el.

A Kis-Duna torkolatánál és több más helyen ásatásokat végeztek, hogy robbantásokat eszközöljenek és ekkor azt a váratlan tény fedezték fel, hogy a víz sok helyen öt méteres mélységig, fenéig befagyott. Szakértők véleménye szerint ezeken a helyeken a jég március-április előtt még szokatlannul enyhe időjárás mellett sem olvadhat fel teljesen.

A fentiekkel következik azután az is, hogy a Felsőduna emelkedése esetén Pozsonyt és a Pozsonytól lefelé eső vidéket árvízveszély fenyegeti.

A DECEMBERI FAGY NAGY KÁROKAT OKOZOTT AZ EGRI SZŐLŐKÉNYEN.

Egeri tudósítónk jelenti: A decemberi 24-27 fokos hideg áriási károkat okozott az Eger környéki szőlőkényen. Hozzávetőleges becslés szerint a szőlővesszők szemeinek mintegy 70 százaléka megfagyott.

Asványvizek

Őszi friss töltésben beérkeztek, s úgy kicsinybeni fogyasztóknak, mint nagykereskedőknek a legolcsóbb napi áron kaphatók és pedig:

Baldóczy Deák Forrás
Bikszádi
Csizi János
Giesshübler
Karlsbadi Mühlmann
Karlsbadi Sprudel
Kékutli
Levici arsen
Luna
Mohai Agnes

Málnási Mária
Málnási Sculia
Márgit
Marienbadi Kreutzbrunn
Myra Glauerersós
Parádi kénes
Parádi a zenes
Rohitschi Templom
Rohitschi Stiria
Savator

Sel'ers Nieder
Selters Augusztá Viktoria
Vita
Apenta keserűvíz
Ferenc József keserűvíz
Hunyadi János keserűvíz
Myra keserű
Myra Baby keserű
Hercules keserűvíz
Schnaidschitzer keserűvíz

Kontsek Géza k. r. t.

A FARKASOK LENGYELORSZÁGBAN 20 EMBERT FALTAK FEL.

Lengyelországban, mint Varsóból jelentik, a fagy következtében a farkasok egészen a falvak hatá-

raig merészkednek, ahol állandóan prédára lesnek. Eddig különösen az orosz határ közelében a kihe- zett bestiák 20 embert faltak fel. Több század katonaságot vezényel- tek ki a farkascsdák kiirtására.

Külföldi lapok a szentgothárdi vámincidensről

Az angol lapok kedvező véleménye

Páris, jan. 3. A Szentgothárdnál lefoglalt vagonok ügyével a francia sajtó valamennyi orgánuma foglalkozik. A Matin hangsúlyozza, hogy a vámhatóságok között a viszony mindvégig udvarias volt.

A Le Journal közli az osztrák hivatalos kommunikét, amely elismeri, hogy a szállítmány már magyar területen volt, amikor az osztrák hatóságok közbeléptek.

Az Oeuvre cikkének a következő címet adja: Olaszország fegyvereket szállít Törökországnak.

London, jan. 3. A Times bécsi levelezője „Határkomédia” cím alatt írja le a szentgothárdi állomáson lejátszódott jelenetet, amely szerint csaknem verekedésre vezetett az osztrák és magyar határőrök kö-

zött. A verekedést csupán az a körülmény akadályozta meg, hogy a magyarok voltak túlsúlyban.

A tudósítás hangsúlyozza, hogy semmiféle törvény nem tiltja hadiszerek szállítását Ausztriából Magyarországra, kivéve a trianoni békeszerződésben foglalt korlátozásokat. Ausztria azonban magasabb vámilletékeket szedhet fegyverekért, mint közönséges gépekért.

A Daily Telegraph rövid jelentésben számol be az esetről, kiemelve, hogy a bécsi és prágai estilapok nagy szenzációvá próbálták dagasztani az ügyet. Hozzáteszi, hogy prágai jelentés szerint a szállítmány rendeltetési állomása a Magyarország és Csehország közötti határon volna. (M. T. I.)

Veszedelemes robbanás a fagy miatt egy szeszgyárban

Szekszárd, január 3. Wolff Arnold szesz és konyakgyárának kazánjában az éjjel befagyott a szeszpárat vezető kigyócső. Amikor ma reggel újra desztillálni akartak, a felgyülemlett borigőz a kazánt felrobbantotta.

A hatalmas detonációval történt robbanás ereje a Szekszárd fő uccáján levő, a gyárral szomszédos házak egy részének ablakait betörte és a szeszpára a gyáros fiát, Wolff Lászlót, valamint az ott foglalatokodó két mun-

kást összegette úgy, hogy a kórházba kellett őket szállítani.

Mind a három sebesült másodfokú égési sebeket szenvedett, de az orvosi vélemény szerint hamarosan felgyógyulnak.

A robbanás az égő szeszpárat sugárakban oly messzire szétdobta, hogy ezek az égő sugarak 40-50 méternyi távolságra perzseltek. A felgyülemlett szeszt hamarosan eloltották. Így katasztrófális tüzvész nem okozott.

Magyar hadifoglyok szenvedései Afrikában, franciák fogságában

Kassáról néhány nappal ezelőtt megérkezett Puy László, volt tüzérfőhadnagy, aki 1915-ben került a német fronton a franciák fogságába. A volt főhadnagy elmondta, hogy miképpen vitték őket Afrikába, ahol néger katonák felügyelete alatt utakat építettek. Elmondta azokat a kinszenvedéseket, amelybe nagyon sok volt magyar és

német tiszt beleőrült. A hadifoglyok nem bírták tovább a rengeteg szenvedést s azért egy alkalommal fellázadtak és megölték az őröket. Mindenkiüket fejenként ezért 10-10 évi kényszermunkára ítélték.

Estendőkön át a legnagyobb nyomorban sanyalódtak. Ekor foglalták el a fellázadt riffkabilók a városukat és a volt fegyverek, egy a riffkabilókól szolgált, volt magyar tiszt felszólítására beléptek a riff hadseregbe. Ott egy alkalommal a franciák elfogták és mint kassai születésűt csehszlováknak tekintették és hazaengedték. — Most várja állampolgárságának rendezését.

Szerezünk takarékbetétkönyvet a Kölcsönös Segélyező-Egyletnél.

Jóminőségű
bútorok
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
Weins'ock Henriknél
Miklós-u. 2. Anollé-bútorüzlet

Erélyesen visszautasítják Pribicsevics szerb képviselő magyarellenes támadását

Politikai és diplomáciai körökben élénken foglalkoztatja az a támadás, amely a jugoszláv skupstinában a békevizitáció kérdésével kapcsolatban elhangzott. Pribicsevics képviselő felszólalását, amellyel Bethlen István gróf miniszterelnök személyét is belevonta a skupstina vitájába, politikai körökben mint teljesen alaptalant és nyilvánvalóan rosszhiszemű beállítást utasítják vissza.

Pribicsevics ur — hangoztaték előttünk a kormánypart körében — ugylátszik a legutóbbi magyar kormány-nyilatkozatokat vagy nem ismeri, vagy nem akaróluk tudomást venni. Bethlen István gróf miniszterelnök maga je-

lentette ki a leghatározottabban, hogy a békevizitáció kérdésében ma még nem tartja az aktív lépés meg-tételét időszerűnek.

— Az európai közvélemény azon-ban foglalkozik ezzel a kérdéssel, ez letagadhatatlan, elvitathatlan. — Mind jobban és jobban előtérbe nyo-mul a trianoni béke reviziójának problémája és az ellen akár Pribi-csevics ur, akár más, hiába harcol-nak. Miután nyilvánvalóak Pribi-csevics képviselő felszólalásának rugói, természetesen Magyar-országot és a magyar kormányt a legtávolabbról sem érintik azok az invektívák, amelyek e beszédben foglaltak.

Amerikai bizottság tapasztalatai és jelentése a romániai állapokról

Bukarest, január 3. Az Adaverni részletesen ismerteti a felekezeti kisebbségek jogait védő amerikai bizottságnak azt a jelentését, melyet a bizottság Amerikába kiküldött képviselői terjesztettek elő, a romániai vallásügyi viszonyokról. A kiküldöttek, akiknek sorában Atkinson Henrik és Gorwan lelkész viték a vezérszerenget, hosszabb ideig tartózkodtak Romániában és auton járták be a különböző városokat és falvakat és jelentéseiket a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján állították össze. A jelentés megállapítja, hogy a romániai közvélemény nagy része nem fogja a kisebbségeket azokban a jogokban részesíteni, amelveket a békeszer-zedésekben lefektettek, mert a ki-sebbségi felekezeti csoportokat az iskolák megszüntetésével akarják románizálni. A feladott kérvények-re a válasz és elintézés csak évek, legjobban hónapok múlva tör-

ténik meg. A kisebbségi iskolák nem szabadulhatnak meg az eset-leges bezárás állandó félelmétől. — Az állampolgársági törvény hamis alkalmazásával az eljáró hivatal-nokok ezrével tagadták meg az állampolgárságot olyanoktól, akik-nek erre joguk lett volna.

Az antiszemitizmus erős, mert a görög katolikus államegyház sank-cionálta a keresztény nemzetvédel-mi ligát, a keresztény diákszövetsé-get, melynek programja pedig el-lentében áll a keresztény felfogás-sal is. Az antiszemita mozgalmak-ban román teológusok, egyetemi és középiskolai tanárok is résztvettek és irányították a mozgalmat. A ro-mán kormány hatóságai anépszám-lás alkalmával a kisebbségek pol-gárai ezreinek megtiltották, hogy nemzetiségükhöz tartozóknak vall-ják magukat és mint románokat regisztrálták.

Ki ölte meg Gárdos Fridát?

Bécs, jan. 3. Az utóbbi időben a moszkvai forradalmi törvényszék, amint ismeretes, számos magyar emigránst végeztetett ki állítólagos kémkedés miatt. Így két év előtt Gárdos Fridát, Szabados Sándor volt népbiztos feleségét és néhány hónap előtt Mendl Irmát is. A „Brassói Lapok”-ban a lap bécsi szerkesztője Szemere Pál több cikk-ben foglalkozott a moszkvai szov-jét vérengzéseivel és többek között megemlítette, hogy egyik verzió szerint Gárdos Frida kivégzése Fülöp René Bécsben élő magyar író

denunciálására történt. Fülöp Re-né a „Brassói Lapok”-tól helyreiga-zítást kért, Szemere Pál azonban a helyreigazítás közlését nem enge-délyezte, mire Fülöp René Bécsben fejelentést tett ellene becsületsér-tés címén.

Szemere Pál az inkriminált cikk-ben foglaltakra vonatkozólag a szerzőségeit magára vállalta és állí-tásainak valóságát a tanuk légiói-val fogja igazolni.

A sajtóper folyamán Szemere Pál tisztázni akarja, ki a gyilkosa Gárdos Fridának?

A legrégibb kézimunka üzlet Debrecenben

BENYÁTS EMIL

kézimunka üzlete, előnyomdája

Főtér, Tisza-palota.

Dus választék: Smyrna, nordisch, berliner stb. pamutokban. --- Teljes árnyalatok! --- Gobelin, Kellim munkák dus választékban.

Titokzatos rablógyilkosság az országúton

Nagykanizsáról jelentik: Titokzatos gyilkosság történt a dióskáli országúton. Tar István, 36 esztendő-s zalaapáti lakos, az ottani Han-gya szövetkezet üzletvezetője, de-cember 28-án elment hazulról, hogy bort vásároljon a szövetkezet számára; nagyobb összegű pénzt vitt magával és azóta nyomtalanul eltűnt. Németh Imre, dióskáli gaz-da, tegnap reggel véletlenül a kö-zeli berekallji dűlőbe ment és a hó-ban egy mozdulatlan emberi testet vett észre; közelebb ment hozzá és felismerte benne a zalaapáti Han-gya szövetkezet eltűnt üzletvezető-

jét. Dióskáliba sietet, ahonnan a pacsai járás fiziotervosával tért vissza. Az orvos itt megállapította, hogy a hulla szeme és arca teljesen össze van roncsolva. A helyszínre érkező esendőörök azt is megállapí-tották, hogy az üzletvezető pénz-tárcája eltűnt. Valószínűvé vált ez után, hogy Tar Istvánt az ország-úton meggyilkolták és kirabolták.

Dr. Almássy Gyula, a nagykaniz-sai törvényszék vizsgálóbírája és dr. Nisponszky Béla, törvényszéki orvos ma szállnak ki a helyszínre, a hivatalos vizsgálat megejtése vé-gt.

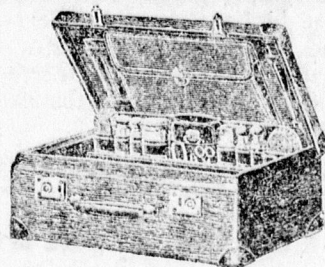
Buza Gábor hegedüestje

Mind szélesebb körben nyilvánul meg a közönség érdeklődése Buza Gábor hegedüestje, a városi zeneiskola szerény, de nagy tehet-ségi tanárának január 5-iki hang-versenye iránt. A nagyszerű vég-zettségű tanár a legjelesebb főisko-lai hallgatók részére alapított nagy stípéndiumot nyerte el, mellyel — mint Zsolt növendéke — Németor-szágba, Hamburgba ment, ahol két évig Bandler hegedüestje, Jo-achim növendékénél tanult. Azóta sokat fejlődött s most, első debre-ceni bemutatkozásánál lesz alkalmunk művészetében gyönyörködni. Műsorát, melyet Szabó Emil zene-szerző tanár, nagyszerű képzett-ségi muzsikussal kísért zongorán, a zeneirodalom lezsebb műveiből állította össze. Műsorán szerepel Paszovini Etudie, melyet itt eddig csak Kubelík játszott, Frank Cézár szonátája, Glasnow hegedü-versenye, mely a hegedüirodalom egyik lezsebbebb versenyműve, Bach Airie, a bájos Schubert Ave Mária és Zsoltnak, tanárának két műve a Valse Capricio és a Szifakötő.

Jegyek Méliusznál. Helyárak: 3.50, 2 és 1 pengő.

Gyermekek temploma

Walden amerikai városban mos-tanában avatták fel az egész vilá-gnak egyik, a maga nemében párat-lan templomát. Ez az enyedülálló templom arról nevezetes, hogy gyermekeknek épült, csak gyerme-kek járnak bele és a templom min-den ügyét, még az istentiszteletek rendezését is gyermekek intézik, egyedül a vezető lelkész felölt. A város, ahol ez a templom áll, sze-gények városa, akik között még jobbmódu is alig van. A városnak összesen hétezer lakosa lehet. A templomot ingyen építették, ameny nyíben úgy az anyagot, mint a munkát a városka lakosai ingyen szolgáltatták. Az emberek munka-idő után dolgoztak a templom-n. Az egész különbség a templomba járó közönség között annyi, hogy bár fiúk és lányok vegyesen jár-nak bele, az egyház ügyeit csakis fiúk végzik. Azt mondják, hogy ez az érdekes kísérlet nagyszerűen be-válk. A gyermekek a lezsebben, a legkomolyabban viselkednek. A korhatár 5 évtől 14 évig terjed. A kiskoru gyülekezet tagjai között. Mindenesetre érdekes, sőt talán Debrecenben is megszívlelendő épít-kezés volna a Walden városkabeli!

Alkalmi ajándéktárgyak.
Bördiszmű és Röröndárugházban
Piac ucca 69.

ROCOCO SELYEMHAZ

Kemény Béláné Kossuth u'ca 2. sz. Városház-épület.

Érédeti francia ruha és fehérnemű selymek, csipke, harisnya, s'ráss csitt és virágkülönlegességek.

Elsőrendű minőség!

Olcsó árak!

A licitáció

Az „üzleti sajtó“ és a „keresztény sajtó“

A „Hajdúföld“ állandóan az „üzleti sajtó“ elnevezést vagdossa a fejünkhöz és mai számában holmi licitációról beszél. Hát maradjunk csak a licitációnál és nézzük meg, hogy a „Hajdúföld“, amely magát oly büszkén nevezi „keresztény sajtó“-nak, milyen magatartást tanúsít egy keresztény emberrel szemben és hogy érvényesíti a keresztényi elveket és felfogásokat.

Az alábbi körlevél jutott kezünkhöz, melyet szó szerint közlünk:

KÖRLEVÉL ÖSSZES HITELEZŐIMHEZ!

Hitelezőim jelentékeny többségével olyan egyezséget kötöttem, a mely szerint tartozásomat 3 év alatt törlesztim le, negyedévi részletekben. Ezen kötelezettséget abban a reményben vállaltam, hogy az ingatlanforgalom — mely kenyérkeresetemet képezi — megindul, mellyel megnyílik az én keresetem is. Sajnos, nem így történt! Az ingatlanforgalom ma is tartózkodó és hogy mikor indul meg — nem tudható. Ez az állapot azonban örökké nem tarthat!

Nem akarok újabb ígéreteket tenni, olyanokat, melyeket beváltani úgy sem tudnék. Ha és mikor az ingatlanforgalom megindul, minden ígéretet, figyelmeztetéseket, zaklatásokat nélkül is eleget fogok tenni mindenkinek, mert nem akarok senkinek sem lekötöztetni maradni. Hogy azonban az mikor lesz — azt ma sem én, sem más megmondani nem tudja, de nem is tudhatja!

En mindenemet elveszítettem! A drága koszt pénz kamatok mindenemet felemésztettek. Három házam, három szállóm volt, ma egy sines! — Oda jutottam, hogy a Veres-utca 9. szám alatt, ahol irodám volt éveken keresztül, még a havi 25 pengő hasznobért sem tudtam fizetni és a ház jelenlegi tulajdonosa bírói kilakoltatási eljárást indított ellenem, dr. Szilágyi Dezső ügyvéd ur utján. Ki kellett jönnöm abból a házból, mely azelőtt szintén az enyém volt!

Hitelezőim — ha türelmetlenül is — de mégis vártak. Egynéhányan ugyan perelték, végrehajtottak, — majd bünpert vezettek ellenem, — ezekből azonban, bár szegényen, de becsülettel, ártatlanságom tudatában — felemelt fejjel kerültem ki.

Hitelezőim egyike — a „Hajdúföld“ című napilap — kinek hírlapi hirdetésekért mintegy 10 millió koronával tartozom — keresztülgázolt rajtam! Könyörgésünk mit sem használt, 1927 november 26-ikán, délelőtt 10 órakor elárvereltetett mindenünket, amelyek csak lefogalhatók voltak!

Az árverést Rosner Imre bírósági végrehajtó tartotta meg és dacára, hogy az árverés hírlapilag is meghirdettetett, egyetlen árverező volt csupán, a „Hajdúföld“ képviselőjének helyettese, az vásárolt meg mindent, az általa megszabott

neveltséges árért, úgy hogy az árverésen mindössze 98 pengő 40 fillér folyt be, melyből a háztulajdonos által bejelentett 364 pengő lakbértartozásom sem nyert kielégítést.

Sok ember, az én helyzetemben talán megkönnyebbülten sóhajtana fel, hogy tul van ezen is! En azonban felemelt fejjel, Istenben vetett erős hittel és bizalommal dolgozom tovább is és táplál az a remény, hogy egyszer csak megváltozik e rémes helyzet és én becsülettel teszek eleget mindenkinek! — Egyik nemes lelkű hitelezőm anyagi támogatásával rövidesen kimegyek irodámmal a központra és én tudom, szentül hiszem, hogy talpra állok, mert talpra akarok állani és megfizetek mindenkinek, aki nem zaklat, aki türelmesen vár tovább is, mint ahogy én várok!

Kik kaptak díjakat a segéd és tanonc munkakiállításán

A legteljesebb siker jegyében folyt le az Ipartestület által rendezett segéd és tanonc munkakiállítás A szakzsűri munkájának befejezése után a főzsűri állapította meg az eredményeket, elosztván egyben az érmeiken és okleveleken kívül rendelkezésre álló más jutalmakat is.

Alább közöljük azok neveit, akik érem, oklevél és külön tárgy, vagy pénzjutalomban részesültek.

EZÜST ÉRMET NYERT:

Harró Károly kőfaragó segéd, ifj. Nemes Károly szíjgyártó segéd és Szabó Sándor kocsigyártó tanonc.

TESTÜLETI EZÜST ÉRMET NYERTEK:

Koller Károly cipészsegéd, Kovács Magda nőiszabó tanonc, Varga Erzsébet nőikalapos segéd, Tóth József kőfaragó tanonc, Held László címfestő tanonc, Mokán András reszelővágó tanonc, László Gyula lakatos tanonc, Sövári József lakatossegéd, Erdei Mihály timársegéd, Major János timársegéd, Gyalogh Károly kovácssegéd, Kovács József kovácssegéd, Mindre László cipőfelsőrészkesztő segéd, Szabó József férfiszabó segéd, Szegi László férfiszabó tanonc, Schneider Rudolf sütőtanonc, Barta Lajos orvosi műszerész tanonc, Barna Margit fénypészsegéd, Kulesár Ilona női szabó tanonc, Nagy Károly cipésztanonc, Klement Mária kalapos tanonc, Kopros Albert Albert fogműves tanonc, Sajtó József kőfaragó segéd, Mühlböck János rézöntő tanonc, Nagy Zoltán lakatosanonc, Ormós István timársegéd, Erdei László timártononc, Püspök Zoltán eszmadiaségéd, Gönczi Antal kovácssegéd, Szalkai Gábor kerégyártósegéd, Fedoresák József kovácssegéd, Dobruczki Albert fésűsségéd, Batori Sándor férfiszabósegéd, L. Sulyok Árpád férfiszabó segéd, Harant Károly késessegéd, Jakab Sándor kőtszerésztanonc, Piribauer István fényképésztanonc.

Ezen körlevelemet megküldöttem összes hitelezőimnek és ügyvédjeimnek is!

Kelt Debreczenben, 1927. december hóban,

mély tisztelettel:

Nagy Lajos,
ingatlanforg. iroda tulajd.

Sok kommentár nem kell ehhez a körlevélhez. Beszél ez helyettünk eleget. Ime így bánik el a „Hajdúföld“ (a keresztény sajtó) egy derék becsületlen keresztény emberrel. Talán nem indokolatlan, ha megjegyezzük, hogy Nagy Lajos a mi vállalatunknak is tartozik hirdetősi díjakkal. — No, és hogy bántunk el mi vele, mi az „üzleti sajtó“.

Nagy Lajos 583 pengő 50 fillérrel tartozik hirdetősi díjakért. Még csak be sem pereltük, a licitációt pedig épen hagytuk a „Hajdúföld“-nek, a keresztény sajtónak.

Hát ez a különbség az „üzleti sajtó“ és a „Hajdúföld“-féle „keresztény sajtó“ között.

TESTÜLETI BRONZÉRMET KAPTAK:

Csillik József hentessegéd, Fehér vári János cipészsegéd, Mike Katalin nőiszabó-tanonc, Neudschek Mária nőiszabó-tanonc, Hatvani Julia nőiszabó-segéd, Zsiros Mária nőiszabó-tanonc, Nagy Márton szűcssegéd, Schuller Antal faszobrász-tanonc, Sarkadi György cipész mester, Dobrás János szakács, Balogh Erzsébet nőiszabó-segéd, Varga Margit nőiszabó-tanonc, Ménes Julia nőiszabó-tanonc, Szabados Katalin nőiszabó-tanonc, Szabó Piroska kalapossegéd, Balázs László béli tisztítósegéd, ifj. Pigniczki István óratanonc, Szilágyi András üvegessegéd, Szabó Imre üvegessegéd, Biró István címfestőtanonc, Gránicz Balázs nyomdásztanonc, Kamuti Jenő lakatosanonc, Szabados Béla lakatosanonc, Törő Sándor lakatossegéd, Sebán Ferenc szíjgyártósegéd, Szabó Zoltán timársegéd, Nagy Károly eszmadiaségéd, Tethenbaum László cipőfelsőrészkesztő-segéd, Bede József férfiszabó-segéd, Komann Ottó cukrászsegéd, Csonka Géza műszerészsegéd, Balogh Péter kosárfonósegéd, Komássy Zoltán kosárfonósegéd, Papp Gyula üvegessegéd, Kiss János kőfaragóanonc, Fábian Pál nyomdásztanonc, ifj. Nagyházi János lakatossegéd, Gyöker József lakatosanonc, Harsányi Gyula lakatosanonc, Török Sándor lakatos segéd, Cziczó István szíjgyártósegéd, Bihary László szíjgyártóanonc, Halász József eszmadiaségéd, Bagdi Lajos kádársegéd, Liptai János férfiszabó-tanonc, Hajtó Béla hádogossegéd, Szabó József műszerészanonc, Szendrey Sándor kosárfonósegéd, Berényi Gabi nőiszabó-tanonc.

DICSERŐ OKLEVELET KAPTAK:

Szabó János cipésztanonc, Káldi József cipészsegéd, Tóth Katalin nőiszabótanonc, Molnár Etel nőiszabósegéd, Urbán Mihály szűcsanonc, Biró Edit paplanossegéd,

Nagy Lajos asztalostanonc, Kiss Kálmán asztalossegéd, Molnár Gábor faszobrásztanonc, Kovács Imre üvegessegéd, Sükkös Károly kőfaragóanonc, Prezenszky Gyula kőfaragósegéd, Truczka Antal címfestősegéd, Barna Béla vízvezeték-szerelő tanonc, Poszpis József könyvkötőanonc, Csernus Ferenc lakatossegéd, Kiss Sándor arany-művestanonc, Pintye Piroska szőnyegszövősegéd, Nagy József eszmadiaségéd, Gábor Gizella cipőfelsőrészkesztő segéd, Szabó István fésűsségéd, Stern Miklós férfiszabó segéd, Horváth László férfiszabósegéd, Timár János kárpitossegéd, Saly Mihály kőtszerészsegéd, Gulyás József cipészanonc, Radics József cipészsegéd, Sági Piroska nőiszabó tanonc, Tatár Jolán műhímzősegéd, Hary János szűcsanonc, Grünfeld Jolán kalapossegéd, Ujfalussy János asztalostanonc, Eckstein Ernő asztalossegéd, Szabó Erzsébet fogművestanonc, László János kőfaragóanonc, Papp Elek címfestősegéd, Rácz Kálmán címfestőanonc, Gallán Anna könyvkötősegéd, Bana József lakatosanonc, Faesar József lakatossegéd, Mezei László aranyművessegéd, Horváth Dezső timártononc, ifj. Ferenczy József cipőfelsőrészkesztő segéd, Suhajda Mátyas fésűsségéd, Mező József férfiszabó tanonc, Némethy János késművessegéd, Ujvárosi József műszerészsegéd, Iglér Ernő festősegéd.

ELISMERŐ OKLEVELET KAPOTT:

Tóth Lajos kocsifényező tanuló

TÁRGY- ÉS PÉNZJUTALMAT KAPTAK:

Koller Károly cipész segéd 40 pengős betétkönyv, Nagy Károly cipész tanonc egy ezüstóra (a hentes szakosztály adománya), Kovács Magda nőiszabó tanonc 20 pengős betétkönyv, Kapros Albert fogtechnikus tanuló 13 pengő készpénz, Held László címfestő tanuló 20 pengős betétkönyv, Mokán András reszelővágó tanuló 20 pengő készpénz, Ormós István timár segéd egy ezüstóra (Veréb Lajos ur adománya), Batory Sándor férfiszabósegéd egy bronz plakett (Kiss Testvérek ajándéka), Kulesár Ilonka nőiszabó tanonc 10 pengő készpénz, ifj. Pigniczki István órástanonc 10 pengő készpénz, Berényi Gabi nőiszabó tanonc 10 pengő készpénz.

Budapesti Filharmonikusok január 12-i hangversenyének műsora

A Budapesti Filharmoniai Társaság ma küldte le Debreczenbe január 12-iki hangversenyének műsorát. — A megnyitó szám Webern-ja, ezt követi Mendelssohn Szentivánéji álmának esodaszép Szerzo-ja és Rimski-j Korsakow Dongó című zenekari kompozíciója. Negyedik szám s egyuttal a program kiemelkedő eseménye Wiener Leó zongoraversenye, melynek vezényletét maga az illusztris szerző fogja ellátni. A pompásan összeválogatott műsort Tsaikowszky eddig Debreczenben még nem játszott monumentális ötödik szimfóniája fejezi be.

A nagy érdeklődést, mellyel a debreceni közönség az ország legkiválóbb zenei egyesületének szereplését várta, a kitünő műsor még csak fokozni fogja.

A jegyek még csak korlátozott számban kaphatók a Máv. Menetjegyirodában.

Tej

olcsó, uradalmi, viszonteladók részére állandó szállításra, azonnal megrendelhető

Tejvállalatnál

KOSSUTH-U. 60 — TELEFON 16-70.

Alföldi Pince vendéglőben

leves, sült köritéssel, tészta vagy sajt, étlap szerint

ebéd, vacsora havi abonama 70 Pengő

Az 1928. évi szökőévről

A most kezdődött esztendő szökő-év, vagy ahogy latinul hívják: annus bisextilis. A szökőév bevezetését kizárólag csillagászati megfontolások tették szükségessé. A nap ugyanis, mint ismeretes, minden 24 óra alatt körülbelül egy fokkal látszik visszacsuszni kelet felé az égboltozaton helyüket nem változtató csillagok közt és így 365 és egyegy nap alatt megy végig az ekliptika körén. A közönséges év tehát egy negyed nappal kevesebb a csillagászati évnél. A differencia négy év alatt egy teljes napot tenne ki s épen ennek az eltérésnek a kiküszöbölése végett toldanak meg minden negyedik évet egy nappal. Szökőévek voltak 1916, 1920, 1924, azok lesznek 1932, 1936, 1940 s általában a négyel osztható évszámok. Annak ellenére, hogy, mint látjuk, a szökőév tisztán asztromóniai okokra vezethető vissza, a nép már a rómaiak korában szorongó balsejtellemmel fogadta a rendes évektől elütő szökőéveket. Különböző babonák, haljóslatok keletkeztek a szökőévről kapcsolatban. Azt hitték, hogy az ilyen év csak bajt hoz: *ínséget, háborút*. A rómaiak még abba sem tudtak belenyugodni, hogy február 28. után 29-ét irjanak s inkább úgy segítettek magukon, hogy egy dátum, a márciusi kalendáriát (elsejét) megelőző hatodik nap megismétlődött a naptárjukban. Innen a bisextus, illetve bisextilis elnevezés. A régi babonák szerint a most kezdődő esztendőnek *három gonosz hónapja van: január, április és július, amelyek mind vasárnapkal kezdődnek*. De nem a vasárnapi kezdés miatt gonoszak, hanem azért, mert ezekben a hónapokban 13-ika péntekre esik s így a szerencsétlen péntekkel párosul. A kezdődő év nevezetesebb kalendáriumi dátumai a következők: Január 14. — az oroszok, görögkeletiek újéve; április 5. — a zsidó húsvét; április 8. — a keresztény húsvét, amely az idén a két szélső dátum, március 22. és április 25. közt épen középre esik (ugyanazt csak 2007-ben fog megismétlődni); július 20. — a mohamedán időszámítás 1347. évének kezdete; szeptember 15. — a zsidó újév.

Ami most a hölgyvilágot leginkább érdekli benne: a farsang 47 napig tart — ez idő alatt Merkur isteni kollégája Amor, buzgó és eredményes tevékenységet fejthet ki. *Hamazószerda február 22-re esik; a hőltek pedig április 7-én van vége*. Április 8-án köszönt be húsvét ünnepe, pünksödöt pedig május 27-én ünnepeljük. Lesz 1928-ban teljes napfogyatkozás is, még pedig május 19-én; teljes holdfogyatkozás pedig június 17-én. Ami végül az időjárásról illeti, az év inkább száraz lesz mint nedves; inkább meleg, mint hideg. — *Nyárra sok esőt jósolnak; az ősz azonban sokáig fog tartani és hirtelen fog beállni a tél, rengeteg havazással.*

Legfinomabb kivitelű aranyműves munkát **ékszer készít és javít** arany- és ezüstneműt jutányos áron árusít **BRISCHA JANOS, ékszerész** SZENT ANNA UCCA 10. uj városi bérház

Nagyon drága a központi fűtés a Szentanna ucai városi bérpalotában

A városi tanács egyik multikori ülésén dr. Magoss György polgármester kérdésére, hogy mibe fog kerülni körülbelül a Szent Anna ucai bérházban a központi fűtés, Varga Elemér főjegyző akkor azt a felvilágosítást adta, hogy körülbelül a ház bér 20 százalékát teszi ki a fűtési költség.

Most aztán nagy meglepetést keltett, hogy a bérlőkre ennél a kulcs-

nál jóval magasabb százalékban vetették ki a költséget. Az a panasz is elhangzott emellett, hogy az egyenlő nagy lakásokat nem egyforma költséggel terheltek meg.

A tanács ezért megbizta a műszaki ügyosztályt, hogy a ház gondnok által beterjesztett elosztást a világitási vállalattal együttesen vizsgálja felül és tegyen jelentést a tanácsnak.

Felborult az adótitelviselő szánja

Rácz József, városi adóhivatali tisztviselő az összeírásokat ment végezni a mezőségekre. Rácz József városi szánnal indult. Este, mikor haza akartak térni, egy idegen szán felborította a város szánját. Az idegen szán, a következő nyeket elkerülendő, tovasiklott, a városi szán lovai azonban megbokrosodtak, kiszakították magukat a hámból s elváltak. A hóba borult tisztviselő gyalog vándorolt

haza. A városi kocsis egész éjszaka kereste a lovait, de csak a reggeli órákban sikerült megtalálni azokat. A városi tanács is foglalkozott a baleset ügyével és a rendkívül terhes, de szinte felesleges fáradságok és szenvedések megszüntetése érdekében felir a miniszterhez, akit kér, engedje meg az adóösszeírás végrehajtását a tél beállta előtt.

— **A hajdunánási dalárda tisztújító közgyűlése.** Szombat délután nagy érdeklődés mellett tartotta meg rendes évi közgyűlést a hajdunánási dalárda. A dalárda helyiségét zsufolásig megtöltötte tagok előtt, Péntes Mihály dr. elnöki megnyitóját követően, Maklár Lajos karnagy jelentésben ismertette az elmúlt év nevezetesebb eseményeit. A közgyűlés elfogadta a választmány javaslatát, közfelkiáltással egyhangúlag megválasztották disztaggá Maday Gyula országgyűlési képviselőt, elnöknek dr. Péntes Mihály polgármestert, karnagy lett Maklár Lajos, helyettes karnagy Mikó László, jegyző dr. Nagy Imre főjegyző, pénztáros Geruska István tanító. A volt pénztáros Magi L. érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvben megörökítette. Választmányi tagok lettek a tisztviselőknél kívül Bán Géza, Kiss Ilés, Szabó Lajos ny. kir. járásbíró, Gyulay András földbírtokos, Mikó József dr. Hadady Imre közigazgatási tanácsnok, Vad Péter, Jámbor K. tanító.

— **2139-ben esupa örült fog élni a földön.** Egy angol tudós szerint a világháború óta az egész földkerekségen arra a szomorú megállapításra jutottak az orvosok, hogy az elmebetegség szédületes arányban terjed. A legújabb kimutatások szerint Németországban minden négy száz lakosra egy elmebeteg jut. Franciaországban már minden három századik elmebeteg. Angliában 1:260 az arány, míg a rekordot Amerika tartja, ahol 227 emberre esik egy elmebeteg. Egy tekintélyes angol statisztikus, mint az egyik londoni lap írja, megdöbbentő szám adatokat közöl az elmebetegségről vonatkozóan. Az ősz szesített statisztikák szerint, mondja ez a tudós, 1860-ban a föld minden 585-ik lakója elmebeteg volt. 1895-ben aztán már minden 366-ik, 1927-ben pedig minden 192-ik. Ha az örültek szaporodása továbbra is ilyen fokban történik, akkor 1980-ban már minden századik embert elmebetegintézetbe kell zárni. — Végül 2139-ben már egyetlen épelméjű ember sem fog lakni a földön. A világ akkor valóban egy nagy örültek háza lesz. Nyilvánvaló, hogy ezt a statisztikai számítás nem lehet komolyan venni, de szomorú igazság mégis, hogy egyre több lesz az elmebeteg a világon. Európa legnagyobb elmebetegintézete, amely a belgiumi Gheel-ben van, már a ragályos betegek részére fenntartott pavilonokat is kénytelenek voltak átadni az egyébként „egészesen” elmebeteg-

nek. Pedig ez a gyógyintézet 37 négyzetkilométer területen fekszik s több mint 4 ezer beteget fogad be. Éppen így helyihánnyal küzd a franciaországi Fitz-James elmebetegintézet. Ha már most 2139-ben az egész világ örültből fog állni, könnyen megtörténhetik, hogy az épelméjűek egy-két hirmondóját csukják majd be a bolondok elárvult elmebetegintézetébe. „Ki tudja” — ezzel a kérdéssel fejezi be cikkét az angol statisztikus.

— **Aranylakodalom.** Ritkaságszámba menő, kedves családi ünnep volt a napokban Debreczenben Ciffer Nándor, az István gőzmalom nyugalmazott főkönyvelője, 74 éves korában, szűk családi körben ünnepelte feleségével, házasságuk ötvenéves évfordulóját. Az aranylakodalmon megjelentek Nagy Kálmán kuriai bíró, Ciffer Jenő a Tokaj-Tiszagát felügyelő mérnöke, Huber Ferenc róm. kath. vallásbíró és dr. Huber Jenő rendőrfogalmazó és többen mások. Sokan gratuláltak az aranylakodalom alkalmából Ciffer Nándornak.

— **Megjötték a csontmadarak.** Egerből írják: A szibéria hideg, mely az elmúlt hetekben Európa egész területén érezhető volt, ritka vendéget hozott hazánkba. — Itt van az északi vidék lakója, a csontmadár. Két szépen fejlett példányt láttak belőlük az egyik egri ház előkertjében, amint jóízűen csipegették a fenyők és diszcserejének a bogyóit.

— **Huszonötödik gyermek egy székely családban.** Kézdivásárhelyről írják: A háromszékmegyei Gelence községben Kocsis Lajos gazda házában most újjákeresztelték meg a 25-ik gyermekét. A huszonöt gyermek közül tizenhat él és mind egészségesek.

— **Ellopta a barátjának kabátját.** Barbócz Ilona, Simonffy ucca 33. sz. alatt lakó pincérlány, feljelentést tett egy leányismerőse ellen, aki az ő távol léteben elkérte háziasszonyától a téli kabátját, amivel ellúnt. Az F. M. nevű szélhámos lány 1909-ben született, beregszőlősi illetőségű, barnaszemű, vékony termetű, fekete bubifrizurát visel.

— **Létrástól lezuhant a vagonról.** Pécsi Gábor, vagongyári bádgossegéd egy vagon tetejére akart felmenni. — Létrát támasztott a vagonhoz, amely megesuszott a síkos talajon. Pécsi létrástól együtt lezuhant s az esés következtében csipőcsonttörést szenvedett. Beszállították a klinikára. Állapota súlyos.

Gyászrovat

SZATHMÁRY LAJOSNE HALÁLA

Mély fájdalomtól porig lesújtva és megtörve, de mindenható Istenünk kifürkészhetetlen akaratában megnyugodva, fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a fejlethetetlen jó feleség, szeretett jó testvér, sógor-nő, keresztmama és kedves rokon néhai polg. Szathmáry Lajosné szül. Katona Juliánna áldásos életének 48-ik, boldog házasságának 20-ik évében f. hó 2-án rövid szenvedés után esedékesen elhunyt. — Drága halottunk földi részét f. hó 5-én délután 2 órakor fogjuk Teleki ucca 38. számú házunktól a Kossuth ucai ref. templomban tartandó gyászima után a Hatvan ucai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket fájdalommal szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1928. január hó 3. Emlékező szívkövek örökre élni fog! Bánatos férje: polg. Szathmáry Lajos. Testvérei: polg. Katona János nejevel és gyermekeivel, polg. Katona Lajos nejevel Veres Juliánával, polg. Katona István nejevel Molnár Máriaival és gyermekeivel, Katona Zsuzsanna férjével polg. Faragó Istvánnal és gyermekeivel, Katona Erzsébet férjével polg. Bakó Józseffel és gyermekeivel, Polg. Katona Imre (fogságban eltűnt). Keresztálmányai: Faragó Juliska és Mariska, elhalt testvérének gyermekei: Kajuliska és Mariska, — valamint nagyszámú rokonsága nevében is. A temetést Fehértóty tem. váll. rendezti.

ID. KÁLL JÓZSEFNE MEGHALT

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fejlethetetlen jó feleségem, illetve édesanyánk, id. Káll Józsefné Kardoss Juliánna 62 éves korában 2 heti súlyos szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 4-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Kossuth ucai temető halottas házában. — *A gyászoló család.*

— **Javul Debreczen erkölcsvédelmi statisztikája.** December hónap folyamán Debreczenben erkölcsvédelmi rendeletbe ütköző kihágás miatt tizenöt esetben indult eljárás. A tizenöt esetből 14 káromkodás és egy pedig ostromány beszéd volt. Hatósági közeg 9, s magánszemély pedig 6 esetben tett feljelentést. A statisztika az előző havéhoz képest lényeges javulást mutat.

— **Derecske város akar lenni.** Derecske község képviselőtestülete a legutóbb tartott ülésén azzal foglalkozott, hogy kéri fogják a belügyminisztériót a rendezett tanácsa való átalakulást, a város részére. A kérelmet Biharvármegye törvényhatósági bizottsága elé fogják terjesztetni s a vármegye illetékes helyre jutítja el a derecskeiek óhaját.

— **Vidékre legelőnyösebben utazhat a Fortuna bérutó vállalat kényelmes és üzembiztos kocsiján.** Telefon száma 320. Megrendelhető: Csapó ucca 10.

TELL VILMOS

a valódi
sveici
dobozos ementhali

SAJT

világhírű.

Mi van a hölgyek puderpamacsán?

Budapest székesfőváros tanácsa a vizitőrésztől hivatal javaslatára szigorú rendszabályokat kíván életbe léptetni, a borbély és fodrász üzletekben, amelyek a tisztaság és a higiénia követelményeit fogják szolgálni, ennek aktualitása ad érdekességet ahhoz a hírhez, amely arról szól, hogy egy külföldi egyetem bakteriológiai tanárnője, tudományos vizsgálat alá vette az egyik diáklány puderpamacsát.

A vizsgálat eredményéről a tanárnő a következőkben számol be: A kis fém puderdobozban levő kis puderpamacsot négy egyenlő részre vágtam. Egy negyeden körülbelül 5000 kolónia baktérium él, az egészen tehát 20.000 kolónia, 20.000 kolónia viszont több millió baktériumot jelent. El lehet képzelni, milyen veszélyes az ilyen puderpamaccsal az arcot dörzsölni. Szinte érthetetlen — vonja le a végső konzekvenciát a tudós tanárnő — hogy a hölgyek, ha már pudert használnak, miért nem vesznek mindennap friss sterilizált puderpamacsot.

Ciankálival mérgezte meg magát egy mértékügyi felelős

Budapestben tegnap este a Németségyi u. 21-23. sz. alatt, a m. kir. Központi Mérlegügyi Hivatal rak-tárhelyiségében ciankálival megmérgezte magát Sági Károly 38 éves állami mértékügyi főellenőr. Két macsulevelet hagyott hátra. Az egyik Márvány-utca 46. szám alatt lakó feleségének, a másik a főkapitányságnak szolgált. Ebben az utóbbi levélben bejelentette, hogy egy deci liter ciankálival mérgezte meg magát. Ságinak, aki a hivatalnak egyik legmegbízhatóbb munkatársa volt, az utóbbi időben nyomasztó anyagi gondjai voltak, amelyek teljesen felőrölték idegeit. Tegnap még rendesen elvégezte hivatali munkáját és annak befejezése után mérgezte meg magát. Holtestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

Vásáry István beteg. — Az influenza ugylászik ismét fellépett Debreczenben. A városvezetés a tanács 2 tagját döntötte egyszerre ágyba a hűlés. Vásáry István h. polgármester és Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok, kapták meg az influenzát. Pár napja mindkettőn távol vannak hivataluktól.

Megölte éhezéssel, két kosár krumpli miatt. Soós József garabonci gazdától felesége, brutális természete miatt különvált. A szegény asszony, hogy éhen ne vesszen, az egyik napon elment férje lakására és míg az távol volt, annak pincéjéből 2 kosár burgonyát vitt magának haza. Az úton azonban találkozott férjével, aki felelősségre vonta a burgonya miatt — Csak nem halhatok éhen? — védekezett az asszony. A férfi erre anyóra indulatba jött, hogy késével szíven szúrta a szerencsétlen asszonyt aki nyomban meghalt. A gyilkos jómódu zalai gazdát a csendőrök letartóztatták, a nagykanizsai törvényszék erős felindulásban, házastársan elkövetett szándékos emberölés bűntette miatt, 10 évi fegyházra ítélte, amelyet 15 évi fegyházra emelt a Tábla. A Kuria most foglalkozott a semmisségi panaszokkal és az elsőbíróság ítéletét, vagyis a 10 évi fegyházat hagyta jóvá.

Helge Lindberg világhírű énekes spanyolnátha következtében meghalt

Bécs, jan. 3. Helge Lindberg, az ismert svéd énekes, ma reggel spanyolnátha következtében hirtelen meghalt.

A világhírű énekes Debreczenben

20 pengő büntetés a színházi fütytyért

November hónapban nagy feltűnést keltett Szegeden az a színházi fütyty, amely a Lucia di Lammermor egyik előadásán hangzott el, a szegedi színház földszint 1. számú páholyából. — A páholyba Wimmer Fülöp, a szegedi kereskedelmi és iparkamara 75 éves elnöke ült, aki évtizedek óta tagja és egyik irányítója a szegedi városi színházi bizottságnak. A fütyty az első és a második felvonás közötti szünetben hangzott el, amikor éppen megjelent a zenekari pulpituson Mátray Ernő főrendező karmester. A fütyty nyilvánvalóan Mátraynak szolgált, aki éppen hozza akart kezdeni a nyitány dirigálásához. A közönség a fütyty után tapsolni kezdett, de Wimmer Fülöp megismételte a fütytyöt.

A színházi fütyty miatt a 75 éves színügyi bizottsági tag ellen kihágási eljárás indult meg. A rendőri kihágási bíróság bűnösnek találta Wimmer Fülöpöt és husz pengő pénzbüntetésre ítélte. Wimmer elvi alapon felelősséget jelentett be az ítélet ellen azért, mert álláspontja szerint a színházban min-

is ismeretes. A zenekedvelők körének hangversenyén több ízben szerepelt óriási sikerrel. Tragikus elhalálása a debreceni közönség körében is nagy részvétet kelt.

denkinek joga van tetszését, vagy nem tetszését nyilvánítani. Felelősségében, amelyet a kerületi főkapitányhoz intézett, előadta Wimmer azt a körülményt is, hogy egészen különösen bántak el vele, mert azok ellen a tüntető egyetemi hallgatók ellen, akik a Párizsi Kirakat előadását, súlyosan megzavarták, nem indítottak kihágási eljárást. A főkapitányság előtt előadta Wimmer Fülöp azt is, hogy ő nem zavarta meg senkinek a műelőadását, mert nem az előadás folyamata alatt fütytyölt, hanem a szünetben, mielőtt a nyitányhoz hozzá kezdtek volna.

A kerületi főkapitányságon maga Szalay József dr. főkapitány tárgyalta le az ügyet és most hirdette ki az ítéletet a Szegeden nagy érdeklődéssel kísért ügyben. Wimmer Fülöpöt bűnösnek mondották ki és a kihágási bírósa első fokú ítéletét annak indoklásával együtt helybenhagyták.

Wimmer Fülöp a belügyminiszterhez felelősséget jelentett be az omni-bus színházi fütyty ügyét.

— Ady Lajos beteg. Ady Lajos tankerületi főigazgató, néhány nap óta magas lázzal, betegesen fekszik. Erősen meggyűlt. Az orvosok remélik, hogy a betegség enyhé lefolyású lesz. — Ady állapota már is javul, de valószínűleg 8-10 napig tart, amíg egészségét többé-kevésbé visszanyeri.

— Rádió-műsor. Szerda, január 3. Budapest 555.6 (3): 9.30: Hírek, közgazdaság. 10: Pontos időjelzés, hírek s közgazdaság. 1: Időjárás és vízállás-jelentés. 3: Hírek, közgazdaság, elemi szerárak. 4: Oszkár bácsi meséi a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállás-jelentés és mozika műsora. 5: Közgazdaságtudományi előadás. 5.30: Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. 7: a m. kir. Operaház „A Fidele” előadása. 10: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 10.30: Művész és tánclemez.

Külföld: 3.45: Breslau: Új könyvek. 4: Königsberg: Könyvszemle. — Zürich: Táncczene. 4.30: Breslau: Liszt-hangverseny. Königsberg: Operaszemlék. 5: Bécs: Gyermekműsor. Langenberg: Új könyvek. 5.30 Róma: Táncczene. 5.45: Frankfurt: Könyvszemle. 6: Bécs: Norvég Népdalok. 6.30: Frankfurt: Carmen. — Königsberg: Angol lecke. Königs-wusterhausen: Francia lecke. 7: Bécs Olasz lecke. Daventry: Orgonahangverseny. 7.15: Stuttgart: Spanyol lecke. 8: Königsberg: Kamarazene. Daventry: Beethoven dalok. München: Nonon (opera). Róma: Német lecke. 8.10: Breslau: Az új asszony (vigját.) Langenberg: Kamarazene. 8.30: Bécs Kaintz József est. 8.40: Langenberg: A holt vendég. 8.45: Daventry: A windsori vig. 9.10: Breslau: Két kuleskötég. (Behr-bohózat). 10.15: Leipzig: Táncczene.

X Legelőgásabb ruhákat készí- zolid árakért, Szabó László férfiszabó. Széchenyi uca 1. szám.

— Schaff János tánciskolájában a Korona dísztermében az új tánc-tanfolyam 9-én, hétfőn veszi kezdetét. Gazdálkodó polgári ifjak részére 5-7 óráig; iparos és kereskedő-ifjak részére 8-10 óráig. Beiratás egész héten.

— Születések Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Halmi S. Máv. ü. altiszt. I. Eleonóra, Szatmári Károly kovács, fia István, Sárkány Sándor napzs. I. Juliánna, Szendrey Pál máv. főint. I. Magdolna, Szentesi János ácssegéd, fia János, — Győri István cipész, I. Margit.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Székely Katalin ref. 21 napos, Rudolf uca 42. sz. — özv. Kolozsváry Mihályné sz. Major Zsuzsanna ref. 74 éves, Kut uca 48. sz. — Weisz Lili ir. 7 éves, Bercesényi uca 37. — özv. Kulesár Zsigmondné Sajó Terézia ref. 79 éves, Sziv uca 27. — Krecz Katalin ref. 14 hónapos, Szoboszlai Papp István uca 3. szám. — Való Istvánné Szabó Zsuzsanna ref. 74 éves, Budai Ezsziás uca 18. szám. — Veres Erzsébet ref. 13 éves, Vértesi téglagyár. — Vácsi Károly ref. 45 éves, Új-föld 396. szám. — Szabó Juliánna ref. 21 éves, Kinizsi uca 41. szám. — Konrad Teréz ref. 58 éves, Domb uca 2. szám. — Mészáros Imre ref. 2 hónapos, Pesti uca 4. szám. — Kányási László ref. 5 éves, Bellegető 270. — Kül Józsefné Kardos Juliánna ref. 62 éves, Fancsovics uca 3. szám. — Szatmári Lajosné Katona Juliánna ref. 46 éves, Tekei uca 38. szám.

— Gyermekszínház a Kőcsés és Szeged- vő Ervlet takarékpörse- vővel lenk meg overmekeket. 1000

Száz pengő jutalom a Bethlen uccai betörő nyomra vezetőjének

Beszámoltunk a napokban arról, a betűrészről, amelyet Oswald Géza, — Bethlen uca 22. szám alatti lakos cukrász kárára követtek el, amikor is elvitték 600 pengőt tartalmazó vas-kazettáját.

Oswald tegnap megjelent a rendőrségen és 100 pengős jutalmat ajánlott fel a betörő nyomra vezetőjének.

Pöröndöt, retikült
csak a készítőnél vegyen
Feuermann
böröndös, Plac uca 44. sz.

I. o. külföldi poroszszén
elismert főminőségű hazai szénnek, va- lamint aprított és hasákos tülev- és bükfa azonnali szállásra a legolcsóbb napi árban beszerezhető
RARTHA tűzifa és széntelepén
Ispoly-u. 3/b. Telef 7-85.

Ingyen szén

kap bárki egy pr' bafütéshe- hogy meggyőződjön a be- rtertei szén jóságáról, mely teljesen szagtalan és sa- ak- mentes. Ara házhoz szállva 3 pengő 40 fillér. — Tűzifa olcsó napi árban.

Hazai szén és tűzifatelepek
HID UCCA 16. (Közpaktár udvar)
Telefon 13-47.

Debreczenben
Csapó uca 3 szám alatt van Fülöp Miklós bádogos és víz- vezetékész mester üzlete, (Telefon 917) het
mindenkinek
aki vízvezetési és egészségügyi cikkeket óhajt vásárolni, nagy raktdárral áll rendelkezésére, de
tudni kell
azt is, hogy FÜLÖP MIKLÓS a leggyorsabbban szolgátja ki a hozzá fordulókat.

NYILT-TÉR

* E rovat alatt sem a szerkesztő- ség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

Özv. Grünmann Matyásné Arany János uca 22. sz. fűszerüzletét megvettem, tehát felkérem a hitelezőket, hogy 3 napon belül követeléseiket jelentsék, mert későbbi jelentkezők nem vétetnek figyelembe.

Grünfeld Ignác,
Arany János u. 22.

Tájékoztató a biztosításra kötelezett ipari, kereskedelmi stb. alkalmazottakat (munkavállalókat) foglalkoztató munkaadók részére

Az 1928. évi Január hó 1-én hatálybalépő 1927. évi XXI. tc. egyrészt a biztosításra kötelezett alkalmazottak meghatározása, másrészt az alkalmazottak bejelentésére kötelezett munkaadókat terhelő kötelezettségek tekintetében számos kérdést a jelenlegi jogállapottól eltérően szabályoz. A vonatkozó jogszabályok nem ismerése, vagy hiányos ismerete, a hozzájuk fűződő jogkövetkezményekre való tekintettel a munkaadókra anyagi és büntetőjogi vonatkozásainál fogva is súlyos joghátránnyal járhat, miért is az idézett törvény által létesített lényegesebb változásokat az alábbiakban ismertetjük:

1928. évi január hó 1-től kezdődően betegségi és baleseti biztosításra kötelezettek a már eddig is biztosításra kötelezettek kivül, — nemre, korra és állampolgárságra való tekintet nélkül:

1. a közjegyzői irodákban;
2. az ügyvédi irodákban;
3. az orvosi rendelőkben;
4. a törvényesen bevett és elismert vallásfelekezetek által fenntartott vagy kezelt intézeteknél, vállalatoknál stb.;
5. a házilag végzett építkezéseknél;
6. az állattartásnál és versenystálló tartásnál foglalkoztatott munkavállalók;
7. az niszágszervezetek ujságíró tagjai;
8. a színházak művész személyzele.

A tisztviselők, művezetők, kereskedősek és általában hasonló állásban levő, — rendszerint havi vagy évi fizetéssel alkalmazott egyének 1928. évi január hó 1-től kezdődően csak az esetben kötelezettek betegségi biztosításra, ha javadalmazásuk összege havonként 300, illetőleg évenként 3600 pengőt nem halad meg. (A bérhatár a törvény életbeléptét megelőzően havi 160, illetőleg évi 1920 pengő volt.)

Az alkalmazottak betegségi esetére való biztosítás céljából 1928. évi január hó 1-től kezdődően továbbra is az eddigi évenként volt szabályok figyelembevételével jelentendők be.

A vállalati pénztárt fenntartó üzem, vállalat, stb. összes biztosításra kötelezett alkalmazottai a vállalati pénztáraknál biztosítandók.

Az ismertetett rendelkezések összehasonlításaként az alábbiakban soroljuk fel azokat a kötelezettségeket, amelyeknek 1928. évi január hó 1-től számított 8 nap alatti teljesítése a munkaadókra hárul.

Nevezetesen a munkásbiztosítás új szabályozása következtében a munkaadók kötelesek:

a) 1928. évi január hó 1-től kezdődően bejelenteni a jelen tájékoztató elején, 1—8. pontok alatt felsorolt összes alkalmazottait az Országos Munkásbiztosító Intézetnek, illetőleg ennek helyi szerveihez, ha az alkalmazottak keresete havi 300, illetőleg évi 3600 pengőt meg nem halad.

b) Bejelentendők 1928. évi Jan. hó 1-től a tisztviselők, kereskedősek, művezetők, üzemvezetők s általában hasonló állásban levő, rendszerint havi vagy évi fizetéssel foglalkoztatottak, akiknek javadalmazása havi 300, illetve évi 3600 pengőnél nem több.

c) Mindazok a bérhatár alá tartozó alkalmazottak (tisztviselők, művezetők, stb.), akik 1927. évi de-

cember hó 31-én a bejelentett alkalmazottak sorában szerepelnek, — a mennyiben javadalmazásuk 1928-ik évi január hó 1-én havi 300, illetőleg évi 3600 pengőnél több, 1928-ik évi január hó 1-től számított 8 napon belül kijelentendők.

A biztosításra kötelezett üzemben, vállalatban stb. dolgozó és a vállalat, üzem tulajdonosának, bérlőjének stb. családtagjai csak az esetben jelentendők be, ha munkájukért oly javadalmazást kapnak, mely megelőzetési kereseti forrásuknak tekinthető. Ha a családtag szerződött tanoncként van alkalmazva, bejelentendő még akkor is, ha javadalmazásban nem részesül.

Senki sem lehet betegség esetére többszörösen biztosítva s az alkalmazott csak megelőzetési keresetforrásnak minősülő főfoglalkozása alapján biztosítható.

A mellékfoglalkozások még az esetben sem járnak biztosítási kötelezettséggel, ha a mellékfoglalkozást üző egyén főfoglalkozása nem von maga után biztosítási kötelezettséget.

A bejelentés alkalmával a bejelentő-lapon feltüntetendők mindazok a járandóságok (készpénz, természetbeni szolgálatok, borszálló, kiszolgálási díj stb.), amelyek az alkalmazott munkaviszonyából kifolyólag akár munkaadótól, akár harmadik személytől kap.

A járulékok esedékessége, mértéke, összege, számításának s munkaadókra való kirovásának, valamint befizetésének, illetve behajtásának módja az új törvény értelmében sem szenved változást.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

irányzat barátságos, forgalom élénkebb. — Buza tiszai 77 kg 30.35—30.50, felsőtiszai vidéki 30.15—30.40, egyéb 30.15—30.35. 78 kg tiszavidéki 30.75—30.85, felsőtiszavidéki 30.45—30.60, egyéb 30.45—30.65, 80 kg tiszavidéki 31.10—31.30, felsőtiszavidéki 30.90—31.10, egyéb 30.90—31.00, — rozs 29.10—29.25, árpa 27.25—27.75, sörárpa 31.50—33.50.

Ferencvárosi sertésvásár.

Maradvány 331 darab, felhajtás 588 darab, eladott 310 darab. Árak: könnyű 136—144, nehéz 156—158.

VALUTA

Angol font	28.00
Belga frank	80.10
Cseh korona	105.97
Dán korona	153.60
Dínár	10.10
Dollár	570.70
Francia frank	22.75
Hollandi forint	231.50
Leonyel zloty	64.20
Lei	3.54
Lira	30.40
Német márka	136.65
Osztrák schilling	80.85
Norvég korona	152.45
Svájci frank	110.70
Svéd korona	151.70

Hoti befizetéses könyvecskék heti 50 fillértől a Kölcseői Szegélyző-Egyletnél már várhatóak.

Ezer szerencsemalac egy csomóban.

nem ér annyit, mintha az ember tudja, hogy egész évben, ha bármire szüksége van, minden gondolkodás nélkül hol szerezheti be a legjobbat, a legszebbet, a legolcsóbbat. Mert nincs olyan tárgy, amit csak az ember elképzelhet, hogy azt meg ne találja az Ingóságközvetítőben.

Raktáron vannak mindenféle butorok, műtárgyak, régiségek, dísz tárgyak, arany és ezüstneműek, hangszerek, iroda és lakásberendezési tárgyak és mindenféle ingóságok.

Keresünk azonnali megvételre: zongorákat, pianókat, mindenféle butorokat, szőnyeget, fűzőkádákat, Wertheim-szekrényeket, Schöber ágyakat és mindenféle ingóságokat.

Debrecen és vidéke nagy közönségének, mint vevőinek, a legboldogabb új évet kívánja az Ingóságközvetítő.

Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, mert mindenféle ingóságát itt értékesítheti a leghamarább!

Egy fedeles kocsis eladó

Hatvan ucca 68. alatt.

Megtekinthető ugyanott, a kocsifényezőnél.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez legmagasabb fokú, garantált minőségű, nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletében PIAC UCCA 10. SZAM. Bikával szemben. Saját érdekében győződjön meg.

Most jelent meg!

MÓRICZ PÁL:

Hortobágyi legendák

című új könyve MÜLBECH Károly művészi címlapjával.

Elbeszélések, rajzok, történetek a hortobágyi pusztá XIX. századbeli multjából.

Legszebb, legeredetibb, legmaradandóbb karácsonyi és újévi ajándék...

Ara 5 pengő.

Kapható

Méliusz

könyv, zenemű, papirkereskedésben DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 26. SZAM. Telefon: 2-70. szám.

és az összes könyvkereskedésekben.

A báli ujdonságok megérkeztek

Petrik Károly és Társa

rőfös és rövidáru üzletébe, Szent Anna-u. 5.

1 mtr. crepe de chine gyönyörű színekben P 7.50

Csipkék, ruhadiszek, gyöngyök, strasskövek és csattok óriási választékban.

Kérjük kirakatunkat megtekinteni!

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST NYER

CIPÉSZ
kizárólag jó munkás, felvételtnek, Grünwald cipő üzem. 59

ZSÁKVARRO
nők szakmában jártas, felvételtnek, Miklós u. 2. szám. 79

KERESKEDELMI
ügynökségbe — intelligens helyi ügynök felvételtik. Cím a kiadóban 84

BEJÁRÓ
főzni tudó, január 15-re felvételtik. Bethlen u. 69. 69

KIFUTO
fiu Thais. Arthur papir üzletében felvételtik. 58

MINDENES

ki jól főz, csakis jó bizonyítvánnyal azonnal felvételtik. Jelentkezés Alföldi Takarékpénztár háztelügyelőnél. 66

FODRÁSZSEGÉD
kiszegítőnek és tanuló azonnal felvételtik Nagy Gábor fodrász mester, Miklós utca 55. 56

KEDVEZŐ
kereset mellett porszivógép eladásában gyakorlott ügynök felvételtik Miklós u. 7. Balázs mérnök. 98

EGYEDÜLALLO
középkori szorgalmas nő mindenek felvételtik kis családdhoz. Jelentkezni Szent Anna ucca 29. délután 2—4 óráig, földszint. 91

TIZ

napos gyermekemmel dadának mennék, vagy könnyű mindeneknek Bercsényi utca 49. 51

EGY
értelmes, ügyes fiu, kifutónak felvételtik, Ajtó ucca 26. szám. 94

AGÁRDI
ucca 16. szám alatt lakott szakácsné keresem, Müllerné, Széchenyi kert. 18. sz. B 2

SOFFÓR
géplakatos állást keres, azonnali belépésre. „Sofló” jeligére a kiadóba 7

CIPÉSZ
segédeket raktári munkára felveszek, Bujdosó Teleki u. 31. 26

HOSSZU
bizonyítvánnyal gazdaságnak ajánlkozik fiatal özvegy, vidékre, Háztartási munkában jártas. Özv. Renka Józsefné, Péterfia 80. 15

BEJÁRÓ
aki főzni is tud, szolidat, keresek Hatvan utca 1. II. em. 41. XX

FODRÁSZSEGÉD
jó munkás felvétetik — Varga, Cegléd utca 1. 20

ALKALMAZAST KERES

BEJÁRÓ
könyvelést szerény díjazásért vállalom. Cím: Csap utca 5. 68

FIATAL
egészséges asszony, 4 hetes gyermekével szoptatás dadának elmenne — Rákóczi utca 39. 86

SZERÉNY
fiatal ember, esetleg — kaucióval alkalmazást keres, Baros utca 15. 61

EGY
volt ápolónő elmenne házakhoz ápolni, vagy masszírozni. — magános úrhoz gondviselőnek, aki minden házi-tenendőket tud. Hüvelyes utca 5. szám. 62

AJANLAT

Buzakenyérliszt
elsőrendű 34 fillér. Rizskása 64 fillér. Horváth lisztraktárban. Dégenfeld tér 1. (Sas utca sarok.) 461

TÜZIFA
hazai és porosz szén legjutányosabb napi árban, házhoz szállítva. Házy fakereskedésében kapható József királyi herceg utca 38. sz. Irodai telefon 2-76, raktári telefon 15-52. 16a

FIGYELMES
szolgálat. Elsőrendű munkások a Verbóczy utca 2. szám alatti „Kala” hölgyfodrász-szalonban. — Olcsó árak: fejmosás 0.80, ondolás 1.20 — Manikűr 0.50. Bértelvéltetésnél 20 százalékos engedmény. Tiszteviselőknél külön engedmény. Speciális hajvágás 1.20-ért. 82a

TISZTELETTTEL
ertesítem megrendelőmet, hogy cipész műhelyemet József kir. herceg utca 55. szám alól József kir. herceg utca 7. szám alá, az udvarba helyeztem át. Kiváló tisztelttel: Némethy Sándor úri és női cipész. 1683

HÓ ÉS SÁRCIPŐ
javító üzem legszebben látit. Szander, Deák Ferenc utca 21. 72b

HARISNYA
kötést, fejelést, javítást utányosan vállalom. — Kész harisnya raktár és előnyomda, Hatvan u. 16. szám. 3-a.

A
madár is csak azt ápolja az ágon: Csikos sósorszesz a legjobb háziész a világon. Kapható minden fűszerüzletben. 38a

BERENTEI SZENET
na valódit akar, csak a régi helyen vásároljon. Fűzifa olcsó napi áron. Telefon 13-47. Hazai zén és tűzifa telep. — Kőraktár udvar. 4-a.

IGEN TISZTELT
vevőim, megrendelőim és hűlőim szíves tudomására hozom, hogy eladalmazott férjem 25 éves vízvezetési vállalatát, szakértő vezetésem mellett tovább vezetem, kérem további nagybecsű pártfogásukat. Tisztelettel özv. Emerich Vilmosné, Arany János utca 16. szám. 12a

SZENET
fűtésre csak berenteit használjon, salakmentes és szagtalan. Ára házhoz szállítva 3.40 pengő. — Kőraktár. Hid utca. Telefon 13-47. Tűzifa olcsó napi áron. 3-a.

Női kalapok
Karácsonyra csak 6 pengőtől legszebb kivitelben. Turyné, Paccs utca u. 41.

BÁRSZONY
s filc kalapok, a legújabb modellek után készülnek, s a legolcsóbban beszerezhetők. Matla Anna, Bethlen utca 23. szám. 417

BURGONYA
elsőrendű, válogatott — többféle, fagymentes — házhoz szállítva, termelőnél, Piac utca 61. Telefon 4-88. 1410

ÓBORI
Tiszán kezelt házióbor, literenként 1.40. Porosz ay út 53. Ölliterenként házhoz szállítom. Telefon 16-36. 333

TÖGYFA 50,000 TÖLGYFA
50.000 métermázsánként, felvágva, házhoz szállítva, bükkfa is megrendelhető, Varga utca 11. sz. 1514

BABIKABÁTOKAT
bubiruháskákat, Neuman és iskolaruhákat, plüssaljakat, fehérhímzéseket, monogramozásokat készítesz olcsón elvállalom, részletre is. Kézimunka gyermekdivatszalon, Arany János utca 16. szám. Telefon 10-12 szám. 1-a.

DEBRECZENSZKY
kárpitósnál, Hatkőz 8. kész hencerek, diványok, matracok, bőr és bersely fotelék állandóan raktáron. Megrendelést, javítást jutányos áron eszközöl. 2-a

Berentei szén
szén 42.000 kor, szagtalan. Tölgyfa 48.000 K, felvágva, haza szállítva. Schwarz Agárdi utca 6. Telefon 12-04. 64

FEKETE LAJOS
lakatos mester műhelyét Piac utca 66. szám alól áthelyezte saját házába, Nemzetőr utca 6. szám alá. Bejárat Arany János és Miklós utca felől. Telefon szám 10-70. 89

HOCIPÓT,
sárcipőt tökéletesen az Orbán gumüzem javít. Piac utca 9. 41/a. enőt. Szentpéteri. 15-a

Tögyfa 50,000
50.000, azaz 4 pengő (bükkfa is) felvágva — haza szállítva, Rákóczi u. 18. 27

FEHÉRNEMŰ
készítést vállalom, női fehérnemű és monogram himzést, előrajzolás olcsó árban. Kút 62. 1-a

NEMETŰL
tanít született német tanerő a legkönnyebben felfogható módszer szerint, biztos sikerrel. — Darabos 7. 1626

ÓRÁK
Készerek, karikagyűrűk, legolcsóbban Sreiter János, órás és ékszerész-nél, Debrecen, Battyányi utca 18. sz. — 54-an

GYŐZŐDJÖN MEG!
Árukészlet túlszűfoltása miatt utólrétegetlenül olcsón kaphat bársony vagy filc kalapot is „Anny” nőikalap-szalomban, Csapó 47- (Tűzoltólaktanya mellett.) 40a

HÓ
és sárcipő javítás vilány erővel ízlésesen, olcsón készül. Csapó u. 76. műszerész üzletben. — Bodnár és Kovácsnál. 35a

TÜZIFA
vágott, szállítva 3.50 barnaszén 3.40, poroszszén legolcsóbban Grün feldnél, Csapó utca 16. szám. 91-a

KERESLET

BUTORT
veszek, eladok, Kárpics munkát vállalom — Széchenyi utca nyolc. Szentpéteri. 25-a

LAKÁS

KÖZPONTBAN
különbejárati bútorozott szoba, kizárólag egy urnak kiadó, Kálvintér 3. földszint. 103

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott, két ágyas szobát központban keresek. Ajánlatok Electro-luxhoz, Szent Anna utca 10. kérek. 83

KIADO
szoba, konyhás lakás udvarral. Gerébi telep, Kondor utca 10. Értekezni lehet Darabos u. 39. jobbra. 55

KIADO
egy utcai szoba, konyha, kamra, Teleki utca 44. szám. 57

KERESEK
teljesen külön bejárattal egy vagy két szobás bútorozott lakást gyermek telen úri házaspárnak. Telefon 9-72. 82

KIADO
szoba, konyha, kézikamrából álló lakás — azonnal, Szappanos utca 3. 87

EGY
szoba, konyha használatlaltal, bútorozva, vagy bútor nélkül kiadó. — Vigkedvü Mihály utca 29. sz. ajtó 9. 74

KÉT
szobás lakás kiadó, — azonnal beköltözhető Csokonai utca 24. 72

NÉGY
szoba, elő szobás lakás, előnyös helyen kiadó azonnalra. Cím a kiadóban. 100

KIADO
egy szoba, konyha, sziz. Lorántfy utca 21. 101

KIADO
azonnal beköltözhető nagy üzlet lakással Nyilas telep, Márton Kalmán utca 28. 93

KIADO
bútorozott szoba egy — vagy két úr részére. — Hadházi utca 19. 95

EGY
családi ház, két szoba, két előszoba, konyha, sertés tartás, szőlő, gyümölcsösök kiadó. Luther utca 8. szám. 46

KÉTSZOBÁS
előszobás lakás, tiszta féregmentes, cserépkályhával, villanyvilágítással, nagy kerttel övezett szék park közt közepén építve, február hó elsejére kiadó. Széchenyi kert út 9. 29.

KIADO

egy szoba, konyha, — Csillag utca 11. 19

EGYSZOBÁS
konyha, kamra, bútorozva, villanyvilágítással kiadó. Csapó u. 96. 1668

ÖT

esetleg 7 szobás, földszintes, teljesen modern lakás, mellékhelyiségekkel, a Nagytemplom mellett kiadó. Fűvészkeret u. 12. XX

ÜZLET-RAKTÁR

BELVÁROSI
tejtívó és kifőzési betegség miatt átadó. Simonfy utca 7. 88

EGY
jóforgalmu trafik helyiség, február hó elsejére kiadó, Juhász János. — Sámsoni út 4. sz. 102

30 EVE
fennálló fűszer és korlátlan italmérésű üzlet azonnal átvehető Balla István út 15. 23

VENDEGLŐ
nyári és téli, nagyforgalmú, családi okok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 21

KIADO
február 1-re Csapó u. 14. sz. ház, a „Török”-féle vendéglő éttermeivel és lakásaival, mellékhelyiségekkel. Értekezni lehet Nádudvary Lajos cégnél, Piac utca 26-an. 2

VIDÉKEN
forgalmas útvonalon levő fűszer üzlet, 2 szoba, konyhás lakással és mellékhelyiségekkel, — nagy konyha kerttel elköltözés miatt használt kiadó. Meggyezés esetén azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 45

KIADO
azonnal korlátlan italmérés, jogfolytonossággal ez év október 1-től az egész ház, fűszer üzlettel. Értekezni Csapó 79. 80

ÁTADO
biztos megélhetési üzlet fő utcában, más vállalat miatt. Cím a kiadóban. 85

KIADO
egy jó fodrász üzlet. Ugyanott egy erős igazságnak eladó. Kristály tiszta jég olcsóért kapható. Téglás kert. Létai utca 1. sz. Jablonka. 73

ELADÁS

HINTÓ
fél bőrfedeles, olajfenzelyes, teljesen új nosztóhuzattal, szembeüléssel, új lakkozással jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

KÖZÉPNAGYSÁGU
használt cserépkályha eladó. Barna utca 11. 12

ELADO
egy 120 kilós hízott sertés. Ugyanott egy fias kóci. 9 malaccal. Olajút 28-b. 31

ELADO
2 hetes, bornyas tehén, fiával, 12 liter tejjel. — Ötmalom u. 2-b. 11

ELADO
egy alig használt szép, fél háló bútor olcsó, csekély 100 pengő. Homokkert, Ovoda utca 18. szám. 71

50 LITER
fajtiszta, rízling bor lehúva 130 pengőért eladó Péterfia 67. 72

TÖMÖR
topolya háló eladó. — Üres szoba, konyhával kiadó. Nyomatató 2. 76

RÁDIO
4 lámpás, kiváló készü-lék, teljesen felszerelve eladó. Megtekinthető — d. u. 6-8 óra között. Cím a kiadóban. 81

EGY
160 kilós, fiatal prima sertés és egy gyalupad eladó. Szív utca 5. sz. 77

MANGALICA
tenyész kanom, 2 éves, a szatmári püspökség tenyészetéből eladó. Engel László Verbóci utca 3. sz. 75

KÉT
kővér sertés eladó 250 kilós Budai Ezsaiás 43. 65

ELADO
4 darab 6 hónapos hízónak való. Gerébi telep, Király Ferenc utca végén. Bellegelő. 109. 63

ZSIROSBODÓN
25 és 30 literes, férfi cipő eladó. Bethlen u. 60. 70

KÉT
darab kővér sertés eladó, Klapka utca 32. 50

MODERN
szoba, konyha, teljesen berendezés — elutazás miatt olcsón átadó, esetleg lakással együtt a ref. Nagytemplomnál. — Cím a kiadóban. 99

PERZSA-
szőnyegeket lakásom részére, priváttól veszek. „Lakásberendezés” jeli gére. 69

ÚJ
topolya háló, hencser, ebédülő székek eladók. Török Bálint utca 3. szám. 97

JÓ
fejős tehén eladó. Megtekinthető Boldogfalva utca 7. szám. 92

ELADO
fiatal zsirsertés, élve, v. kihásva, Sarok utca 18. szám. 90

EGY
tisztá faj dobermann kutya olcsón eladó. — Vendég utca 42. sz. 96

INGATLAN

TELEK,
630 □-öi, ipartelepnek alkalmas, — két utcai fronttal, Bőszörményi út 59. szám alatt, vasúti kitérőnél, közvetlen villamos megállónál, a baromvásártérrel szemben, eladó. Értekezni József királyi h. utca 16. 19a

ELADO
Nyil utca 109. sz. ház. Értekezni ugyanott. 52